

1473 ⁹/₄ 43: 1. Beh. af F. t. L. om Ændring af L. om Udskydelse af de kommunale Valg. 1474**[Bertel Dahlggaard.]**

at den højtærede Indenrigsminister vil benytte den Bemyndigelse, der gives i Lovforslagets § 1, til at afholde Valgene dernede, saa snart Forholdene tillader det, og jeg er i saa Henseende meget tilfreds med, at saadanne eventuelle Nyvalg i de sønderjyske Landsdele kun skal have Gyldighed til 1947, saa at fremtidige kommunale Valg derefter igen afholdes til samme Tidspunkt over hele Landet.

Jeg vil gerne for mit Vedkommende medvirke til, at der ogsaa til Amdsraadsvalgene kan stemmes pr. Brev af Vælgere, som paa Grund af kontraktlige Forpligtelser er forhindret i personlig Stemmeafgivning. For de almindelige kommunale Valg gives der jo allerede i Henhold til den gældende Lovgivning Adgang til Afstemning pr. Brev. Jeg vil haabe, at en ganske kort Udvalgsbehandling vil kunne løse dette Spørgsmaal.

Størmose: Dette Lovforslag drejer sig jo om Udøvelsen af en Borgerret i et folkestyret Samfund, og der kan derfor være Grund til at overveje, om det er rigtigt at gøre Forskel paa Borgernes Udøvelse af denne Ret inden for vort Land, navnlig naar Skellet som her skal trækkes ved Kongeaen. Sporene fra Sønderjyllands Historie skræmmer, og naar vi ser tilbage i Tiden, maa vi ogsaa indrømme adskillige Fejlgreb, begaaet ved, at Skellet mellem Sønderjylland og det øvrige Land er blevet trukket op fra danske Myndigheders Side.

Det forekommer os, at det foreliggende Lovforslag vil medføre et saadant Skel, især da de kommunale Valg formentlig vil blive gennemført nu, kort Tid efter et Valg, der med Folkestyreprincippet som den alt beherskende Idé har samlet den største Vælger tilslutning i vor Historie. Hvis Sønderjylland nu skal være udenfor, vil Skellet mellem Sønderjylland og det øvrige Land blive en følelsesmæssig Realitet.

I Bemærkningerne til Lovforslaget hedder det, at Undtagelsen med Hensyn til Sønderjylland gøres for den tyske Folkegruppes Skyld. Medlemmerne af det tyske Mindretal er jo imidlertid danske Statsborgere, og Udøvelsen af den kommunale Valgret er Udøvelse af en Statsborgerret. Naar vi tænker tilbage paa dansk Politik over for det tyske Mindretal, er det vor

Stolthed at kunne sige, at vi altid har ydet dette Mindretal fuld Statsborgerret, og det bør naturligvis ogsaa gøres nu, hvor det drejer sig om de kommunale Valg, men der bør paa den anden Side heller ikke gives mere end almindelig Statsborgerret. Hvis der i Stedet for det foreliggende Forslag havde været fremsat Forslag om udvidet Adgang til Stemmeafgivning for Vælgere med midlertidigt Ophold i Udlandet, som det var Tilfældet ved Rigsdagsvalget, saaledes at man herved opnaaede fuld Adgang for det tyske Mindretal til at stemme, vilde vi have givet et saadant Forslag vor Tilslutning; men det er mit Partis Mening, at saafremt man ikke kan gennemføre kommunale Valg i Sønderjylland nu, da bør de kommunale Valg udsættes i hele Landet, indtil hele vort Land kan gaa til Valg samtidigt.

Det foreliggende Lovforslag trækker et uønskeligt Skel mellem Sønderjylland og det øvrige Land paa et væsentligt borgerligt Omraade, og saafremt Bestemmelserne herom opretholdes, agter mit Parti at stemme imod Forslaget.

Indenrigsministeren (Jørgen Jørgensen): Jeg takker Ordførerne for de fire Partier for deres Tilslutning til Lovforslaget. Jeg er enig i det Synspunkt, der blev fremsat fra alle Ordføreres Side: det beklagelige i, at det ikke er muligt at gennemføre et Valg for hele Landet. Men der er saa meget, der gør det ønskeligt og nødvendigt at afholde Kommunevalg, at vi bør gøre, hvad der er muligt, for at disse Valg kan gennemføres. Alle vilde naturligvis ønske, at Valget kunde gennemføres overalt i Landet, men vi maa paa den anden Side erkende den Virkelighed, der foreligger: at en Gruppe af danske Statsborgere har givet en Begrundelse for, at de ikke agter og ikke mener at kunne deltage i dette Valg.

Det maa imidlertid være i alles Interesse, at der i de sønderjyske Kommunalraad er en Repræsentation for hele Befolkningen i de sønderjyske Landsdele, og jeg har derfor — som Forholdene er, som den Virkelighed er, vi lever i — ment, det vil være rigtigt, at vi søger Valgene gennemført paa den her foreslaaede Maade, og at vi aabner Mulighed for, saa snart Forholdene tillader det, at gennemføre Valgene i